

AYDINLANMA PROJESİ OLARAK CUMHURİYET DÖNEMİNDE LİSELER (ANTALYA LİSESİ ÖRNEĞİ)

Yazar

Dr. Öğr. Üyesi Sefa Salih AYDEMİR

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu çalışma; Yrd. Doç. Dr. Zekeriya BÜLBÜL danışmanlığında yapılan ; "AYDEMİR, S.Salih, Antalya Lisesi ve Tarihi Gelişimi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya 2004", adlı çalışmanın yeniden gözden geçirilmiş halidir.

ISBN

978-625-7106-06-1

Kitap Adı

Aydınlanma Projesi Olarak Cumhuriyet Döneminde Liseler
(Antalya Lisesi Örneği)

Yazar

Dr. Öğr. Üyesi Sefa Salih AYDEMİR

Editörler

Doç. Dr. Kürşat KURTULGAN

Arş. Gör. Zehra KURTULGAN

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Bisac Code

HIS054000

DOI

10.37609/akya.427

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

OSMANLI DEVLETİ DÖNEMİ.....	1
1. İDADİLERİN AÇILMASI VE GELİŞMESİ.....	1
2. ANTALYA İDADİSİNİN AÇILMASI	5
3. İDADİDE EĞİTİM VE ÖĞRETİM FAALİYETLERİ.....	7
3.1. Ders Dağılım Cetvelleri ve Müfredat Programı.....	7
3.2. Ders Süreleri	17
3.3. Kılık ve Kıyafet	18
3.4. Tatiller.....	18
3.5. Ceza ve Ödüller.....	18
3.5.1) Ödüller	18
3.5.2) Cezalar	19
3.6. Sınav Sistemi.....	20
3.7. Çalışma Süreleri ve Tatil Dönemi	21
4. İDADİNİN ÖĞRETMEN VE İDARECİLERİ	21
5. İDADİ ÖĞRENCİLERİ	22
5.1. İdadi Öğrencileri	22
5.2. Öğrencilerin Başarı Durumları	26
6. İDADİ BİNASI.....	28
7. ANTALYA İDADİSİNİN SULTANİYE ÇEVİRİLMESİ	28

BÖLÜM 2

TÜRKİYE CUMHURİYETİ DÖNEMİ.....	31
1. TÜRKİYE’DE LİSELERİN KURULMASI.....	31
2. ANTALYA LİSESİNİN AÇILMASI VE İLK YILLARI.....	33
3. ANTALYA LİSESİNDE EĞİTİM-ÖĞRETİM	36
3.1. Haftalık Ders Dağılım Cetvelleri.....	36
3.2. Sınavlar ve Sınıf Geçme	44
3.3. Okulda Kılık ve Kıyafet	45

3.4. Disiplin.....	46
4. ANTALYA LİSESİNDEKİ İDARECİ VE ÖĞRETMENLER	48
4.1. Okul Müdürleri	48
4.2. Antalya Lisesi Öğretmenleri.....	56
5. OKUL ÖĞRENCİLERİ	91
5.1. Lisenin Başarı Durumu	91
5.2. Antalya Lisesinden Yetişen Bazı Ünlü Simalar.....	100
5.2.1. Devlet Adamları.....	100
5.2.2. Bilim Adamları	102
5.2.3. Yazar ve Sanatkarlar	102
5.2.4. Serbest Meslek.....	103
6. ANTALYA LİSESİ PANSİYONU.....	104
7- LİSE KÜTÜPHANESİ.....	104
8. LİSE BİNASI	106
9. LİSEDE EĞİTİM ORTAMI VE SOSYAL FAALİYETLER	108
10. ATATÜRK'ÜN ANTALYA LİSESİNİ ZİYARETİ	110
SONUÇ	113
KAYNAKÇA.....	115
EKLER	117

KISALTMALAR

a.g.d.	Adı Geçen Dergi
a.g.e	Adı Geçen Eser
a.g.m	Adı Geçen Makale
B.O.A.	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
C:	Cilt
Çev.	Çeviren
D.T.C.F.	Dil Tarih Coğrafya Fakültesi
E.E.	Eğitim Enstitüsü
Edb. Fak.	Edebiyat Fakültesi
Enst.	Enstitü
Fak.	Fakülte
Güz. San. Akd.	Güzel Sanatlar Akademisi
M.E.B.	Milli Eğitim Bakanlığı
s.	Sayfa
S.	Sayı
T.E.	Terbiye Enstitüsü
T.T.K.	Türk Tarih Kurumu
Vd.	Ve Devamı
Vs.	Vesaire
Y.E.E.	Yıldız Esas Evrakı
Y.İ.E.	Yüksek İslam Enstitüsü
Y.M.M.	Yüksek Muallim Mektebi
Y.Ö.O.	Yüksek Öğretmen Okulu
Yay. Haz.	Yayına Hazırlayan
Yay.	Yayınları

KAYNAKÇA

I. ARŞİV BELGELERİ

Antalya İdadisi İmtihan Cedvelleri, 1323-1324 (1907-1908), Konya Yazma Eserler Kütüphanesi, Konya

Antalya Lisesi Sınıf Geçme Defterleri, Antalya Lisesi Arşivi

Antalya Lisesi Olgunluk Diploması Sınavı Defterleri, Antalya Lisesi Arşivi

Antalya Ortaokulu Sınıf Geçme Defterleri, Antalya Lisesi Arşivi

Antalya Ortaokulu Diploma Defterleri, Antalya Lisesi, Arşivi

Antalya Ortaokulu Pedagoji Kısmı Şehadetname Defterleri, Antalya Lisesi Arşivi

Antalya Lisesi Öğretmen Sicil Defterleri, C.I-II-III, Antalya Lisesi Arşivi

Konya İdadisi İmtihan Cedvelleri 1323-1324, (1907-1908) Konya Yazma Eserler Kütüphanesi, Konya

Maarif-i Umumiye Nizamnamesi, B.O.A., Yıldız Esas Evrakı, 112/6

111 Nolu Öğretmen Künye Defteri, M.E.B., Personel Genel Müdürlüğü Arşivi, Ankara

327 Nolu Öğretmen Künye Defteri, M.E.B., Personel Genel Müdürlüğü Arşivi, Ankara

935 Nolu Öğretmen Künye Defteri, M.E.B., Personel Genel Müdürlüğü Arşivi, Ankara

II. SALNAMELER VE YILLIKLAR

1314 Konya Vilayet Salnamesi

1316 Maarif Salnamesi

1317 Konya Vilayet Salnamesi

1321 Maarif Salnamesi

1973 Antalya İl Yıllığı

III. SÜRELİ YAYINLAR

2348 Sayılı Tebliğler Dergisi, 9 Aralık 1991

2455 Sayılı Tebliğler Dergisi, 17 Haziran 1996

Türk Akdeniz, Antalya Halkevi Dergisi, Sayı:11-12, 1938

Lise Rehberi, Eğitim Kültür ve Sanat Dergisi, Sayı:1, Mayıs 2001

_____, Eğitim Kültür ve Sanat Dergisi, Sayı : 2, Aralık 2001

IV. KİTAPLAR, MAKALELER, ANSİKLOPEDİLER

AKIN, Çetin Mehmet, Konya Gazi Lisesi ve Tarihi Gelişimi, Basılmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1995

AKYÜZ, Yahya, Türk Eğitim Tarihi, Pegem Yayıncılık, 9. Baskı, Ankara 2004

_____, "Atatürk ve 1921 Kongresi", Cumhuriyet Döneminde Eğitim, M.E.B. Ankara 1983

ALICIGÜZEL, İzzettin, İlk ve Orta Dereceli Okullarda Öğretim, Özyayın Matbaası, İstanbul 1973

ALTINAY, M. Cemal, "Türk ve Fransız İnkılapları", Atatürk'e Ait Hatıralar, İstanbul 1949

ATAY, Ayşegül, Niğde Lisesi (1949-2000), Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde 2006

AYAS, Nevzat, Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Kuruluşları ve Tarihçeleri, M.E.B., Ankara 1948

AYTEKİN, Halil, İttihat ve Terakki Dönemi Eğitim Yönetimi, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, Ankara 1991

BERKES, Niyazi, Türkiye'de Çağdaşlaşma, Yayına Hazırlayan: Ahmet Kuyaş, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2002

BİLİM, Cahit Yalçın, Tanzimat Devrinde Türk Eğitiminde Çağdaşlaşma, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir 1984

_____, Türkiye'de Çağdaş Eğitim Tarihi, Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2. Baskı, Eskişehir 2002

BÜYÜKKARCI, Süleyman, İstanbul Sankt Georg Avusturya Lisesi, Damla Ofset Matbaacılık, Konya 1995

_____, İstanbul Ermeni Okulları, Yelken Yayınları, Konya 2003

_____, Türkiye'de Rum Okulları, Yelken Yayınları, Konya 2003

_____, Türkiye'de Amerikan Okulları, Yelken Yayınları, Konya 2004

CİHAN, Ahmet, Reform Çağında Osmanlı İlmiye Sınıfı, Birey Yayıncılık, İstanbul 2004

ÇİMRİN, Hüseyin, Bir Zamanlar Antalya, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Yayınları, Aziz Matbaası,

- Antalya 2002
- DAVISON, Roderic, H. Osmanlı İmparatorluğunda Reform 1856-1876, Çeviren:Osman Akınhay, Agora Kitaplığı, İstanbul 2005
- DİLAVER, H. Hüseyin, "Sultaniler", Osmanlı, C:5, Editör: Güler Eren, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999
- _____, "II. Meşrutiyet Döneminde Yayınlanan Bir İstatistik Mecmuasına Göre Osmanlı Maarifi" Türkler, C:15, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002
- EBUZZİYA, Tevfik, Yeni Osmanlılar Tarihi, C:I, İstanbul 1973
- ENGELHARDT, Tanzimat ve Türkiye, Çeviren: Ali Reşad, Kaknüs Yayınları, İstanbul 1999
- ERGİN, Osman, Türkiye Maarif Tarihi, C:I,II,III, Osmanbey Matbaası, İstanbul 1940
- ERGÜN, Mustafa, İkinci Meşrutiyet Devrinde Eğitim Hareketleri 1908-1914, Ocak Yayınları, Ankara 1996
- GÜÇLÜ, Mehmet, XX. Yüzyılın İlk Yarısında Antalya, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Yayınları, Antalya 1997
- İHSANOĞLU, Ekmeleddin, "Osmanlı Eğitim ve Bilim Kurumları" Osmanlı Medeniyeti Tarihi, C:1, Zaman Yayınları, İstanbul 1999
- İNAN, M. Rauf, "1920'lerde Türk Milli Eğitimi", Cumhuriyet Döneminde Eğitim, M.E.B., İstanbul 1983
- KAFADAR, Osman, Türk Eğitim Düşüncesinde Batılılaşma, Vadi Yayınları, Ankara 1997
- KENDİ, İbrahim Aczi, Ayaşlı Şakir, Konya 1954
- KOÇER, Hasan Ali, Türkiye'de Modern Eğitimin Doğuşu ve Gelişimi, M.E.B., İstanbul 1991
- KODAMAN, Bayram, Abdülhamid Devri Eğitim Sistemi, T.T.K., III. Baskı, Ankara 1999
- LEWİS, Bernard, Modern Türkiye'nin Doğuşu, Çeviren : Metin Kırıatlı, T.T.K., Ankara 2000
- Maarif İstatistikleri 1923-1973, Devlet İstatistik Enstitüsü, Devlet İstatistik Enstitüsü, Matbaası, Ankara 1973
- Maarif İstatistikleri 1938-1939, Devlet İstatistik Enstitüsü, Ulusal Matbaa, Ankara 1942
- MAHMUD, Cevat, Maarif-i Umumiye Nezareti Tarihçe-i Teşkilat ve İcraatı, M.E.B., Ankara 2002
- Muhtelif Derecelerdeki Mektepler Talebesinin Giyecekleri Kasketler Hakkında Talimatname, Devlet Matbaası, İstanbul 1933
- ORTAYLI, İlber, İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı, Alkim Yayınları, 25. Baskı, Ocak 2006
- Ortaöğretim İle İlgili Yönetmelikler, Ankara 1984
- ÖZALP, Reşat; ATAÜNAL, Aydoğan, 'Milli Eğitimde Kongreler ve Şuralar', Cumhuriyet Döneminde Eğitim M.E.B., İstanbul 1983
- PAKALIN, Mehmet Zeki, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, C.II, M.E.B., İstanbul 2004
- SAYDAM, Abdullah, Osmanlı Medeniyeti Tarihi, Derya Kitabevi Trabzon 1999
- TAŞDEMİR, Ersoy, "Türklerde Eğitim", Türk Düşünce Tarihi, Yayına Hazırlayan : Hüseyin Gazi Topdemir, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara 2001
- Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C:21, İstanbul 2000
- UNAT, Faik Reşit, Türkiye Eğitim Sisteminin Gelişimine Tarihi Bir Bakış, Milli Eğitim Basımevi, Ankara 1964
- YOLALICI, Emin, "XIX. Yüzyıl ve Sonrası Osmanlı Devletinde Eğitim ve Öğretim Kurumları, Osmanlı C:5, Editör: Güler Eren, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999
- Yurt Ansiklopedisi, C:2, Anadolu Yayıncılık İstanbul 1982
- YÜCEL, Hasan Ali, Türkiye'de Ortaöğretim, Kültür Bakanlığı, Ankara 1994
- ZENGİN, Zeki Salih, Tanzimat Dönemi Osmanlı Örgün Eğitim Kurumlarında Din Eğitimi ve Öğretimi (1839-1876), M.E.B., İstanbul 2004
- 14.12.2006 Tarihinde Galip Baldıran İle Yapılan Röportaj
- V. MİLLÎ EĞİTİM ŞURALARI
- Dördüncü Milli Eğitim Şurası, 1949
- Yedinci Milli Eğitim Şurası, 1962
- Sekizinci Milli Eğitim Şurası, 1970
- Dokuzuncu Milli Eğitim Şurası, 1974
- On ikinci Milli Eğitim Şurası, 1988